

Predmet

Text

Združenie domových samospráv týmto doručuje svoje odvolanie k zisťovacím konaniam podľa §30 zákona o EIA.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv

Marcel Slávik, predseda

sídlo: Rovnianska 14 | P.O.BOX 218 | 851 02

Bratislava

+421 907 901 676

www.samospravydomov.org

www.enviroportal.org

www.climaterealityproject.com

Dotknutá verejnosť:

Združenie domových samospráv, o. z.

Rovnianska 14
851 02 Bratislava
IČO: 31 820 174

podané elektronicky

Príslušný orgán posudzovania vplyvov EIA:

Okresný úrad Revúca

Odbor starostlivosti o životné prostredie
Komenského 40
050 01 Revúca

Odvolanie proti záväznému stanovisku zo zistovacieho konania č. OU-RA-OSZP- 2026/000737-024 z 28. júla 2026 pre navrhovanú činnosť „Modernizácia strediska Muránska Dlhá Lúka“

Združenie domových samospráv, o. z., ako dotknutá verejnosť, podáva podľa § 30 ods. 1 a nasl. zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v zákonnej lehote odvolanie proti záväznému stanovisku Okresného úradu Revúca, odboru starostlivosti o životné prostredie, č. OU-RA-OSZP-2026/000737-024 z 28. júla 2026, ktorým príslušný orgán určil, že navrhovaná činnosť „Modernizácia strediska Muránska Dlhá Lúka“ sa nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Odvolanie smeruje proti celému výroku napadnutého záväzného stanoviska a proti všetkým jeho nosným skutkovým a právnym dôvodom.

I. Odvolací návrh

Napadnuté záväzné stanovisko bolo v centrálnom informačnom systéme zverejnené dňa **28.07.2026**. Toto odvolanie je preto podané v zákonnej pätnásťdňovej lehote. Odvolateľovo postavenie dotknutej verejnosti a jeho oprávnenie podať odvolanie už bolo v tej istej veci výslovne uznané rozhodnutím Okresného úradu Banská Bystrica č. OU-BB-OOP3-2026/031062-002 z 8. júla 2026.

Podľa aktuálneho § 30 zákona o posudzovaní vplyvov odvolací orgán preskúma napadnuté záväzné stanovisko v celom rozsahu, môže doplniť konanie a odstrániť jeho vady; ak zistí rozpor s právnymi predpismi alebo vecnú nesprávnosť, záväzné stanovisko zmení alebo ho zruší a vec vráti na ďalšie konanie. Pri opätovnom rozhodovaní je prvostupňový orgán viazaný právnym názorom odvolacieho orgánu.

Odvolateľ navrhuje, aby Okresný úrad Banská Bystrica podľa § 30 ods. 9 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z.

zmenil záväzné stanovisko Okresného úradu Revúca č. OU-RA-OSZP-2026/000737-024 z 28. júla 2026 tak, že navrhovaná činnosť „Modernizácia strediska Muránska Dlhá Lúka“ sa bude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Subsidiárne, ak odvolací orgán nebude považovať skutkový stav za dostatočný na zmenu záväzného stanoviska, odvolateľ navrhuje, aby podľa § 30 ods. 9 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z.

napadnuté záväzné stanovisko zrušil a vec vrátil Okresnému úradu Revúca na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s konkrétnymi záväznými pokynmi na doplnenie skutkového stavu a na vykonanie vlastnej, preskúmateľnej aplikácie kritérií prílohy č. 10.

Odvolateľ zároveň žiada, aby mu pred rozhodnutím o odvolaní bolo umožnené nahliadnuť do úplného administratívneho spisu, vyhotoviť si z neho kópie a vyjadriť sa ku každému podkladu, ktorý nebol súčasťou zverejnenej dokumentácie, najmä k prípadnému rozptylovému alebo pachovému posúdeniu, vodohospodárskym výpočtom, projektu hnojiska, dopravnej bilancii a povoľovacej dokumentácii už vybudovaného ovčína. Právo odvolateľa nahliadať do spisu výslovne upravuje § 30 ods. 15 zákona.

II. Podstata veci

Navrhovaná činnosť nie je iba opravou dvoch poľnohospodárskych budov.

Predmetom projektu je funkčne prepojený súbor stavebných a prevádzkových zásahov, ktorý zahŕňa:

- rekonštrukciu dvoch existujúcich ovčínov s kapacitou približne 570 oviec v každom,
- využitie už vybudovaného ovčína s projektovanou kapacitou približne 850 oviec,
- vybudovanie samostatného objektu dojárne vrátane sociálneho a technologického zázemia,

- vybudovanie nového hnojiska,
- zmenu vodného a odpadového hospodárstva,
- zvýšenie materiálových a dopravných tokov,
- a zvýšenie skutočného počtu oviec z približne 510 na maximálne 1 990 kusov, teda na 299 dobytčích jednotiek.

Ide teda o takmer štvornásobné zvýšenie reálneho stavu chovu, sprevádzané novými zdrojmi emisií, zápachu, hnoja, odpadových vôd, dopravy a prevádzkových rizík.

Odvolateľ netvrdí, že samotná kapacita 1 990 oviec automaticky zakladá povinné posudzovanie. Tvrdí však, že negatívny výsledok zisťovacieho konania môže byť zákonný iba vtedy, ak príslušný orgán na základe úplného, vnútorné konzistentného a objektívne overiteľného skutkového základu preskúmateľne vylúči pravdepodobnosť významných vplyvov.

Takýto skutkový a dôvodový základ napadnuté záväzné stanovisko neobsahuje.

III. Druhé rozhodnutie bolo vydané po zrušujúcom rozhodnutí, ktorého právnym názorom bol prvostupňový orgán viazaný

Prvé záväzné stanovisko č. OU-RA-OSZP-2026/000737-014 z 8. mája 2026 bolo na odvolanie Združenia domových samospráv rozhodnutím Okresného úradu Banská Bystrica č. OU-BB-OOP3-2026/031062-002 z 8. júla 2026 zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolací orgán pritom formuloval jednoznačný právny názor:

Na splnenie zákonnej požiadavky nepostačuje k odkazu na jednotlivé kritériá prepísať text predloženého zámeru vrátane jeho vyhodnotenia poskytnutého navrhovateľom, ale príslušný orgán musí uviesť vlastnú správnu úvahu o vyhodnotení daného kritéria.

Tento právny názor nebol odporúčaním redakčnej techniky. Nebol pokynom, aby sa pôvodný text rozdelil pod nadpisy jednotlivých kritérií prílohy č. 10 a doplnil všeobecným záverom o prijateľnosti projektu.

Bol záväzným pokynom vytvoriť kvalitatívne nový rozhodovací reťazec:

podklad alebo dôkaz

- vlastné skutkové zistenie príslušného orgánu
- hodnotenie jeho vierohodnosti a významu
- obsahová aplikácia konkrétneho kritéria prílohy č. 10
- záver o významnosti alebo nevýznamnosti vplyvu
- hlavný dôvod negatívneho screeningu
- prípadné konkrétne zmierňujúce opatrenie.

Napadnuté záväzné stanovisko takýto reťazec nevytvorilo.

Rozšírilo rozsah textu, zaviedlo formálne členenie podľa prílohy č. 10 a k opisu prevzatému zo zámeru pripojilo hodnotiace závery. Nadalej však nie je možné preskúmateľne odlíšiť:

- čo je tvrdením navrhovateľa,
- čo je hodnotením spracovateľa zámeru,
- čo vyplýva zo stanoviska dotknutého orgánu,
- čo bolo preukázané odborným podkladom,
- čo príslušný orgán samostatne overil,
- a čo je jeho vlastným skutkovým a právnym záverom.

Formálna taxonómia prílohy č. 10 nie je obsahovou aplikáciou jej kritérií. Nadpis nie je správnu úvahou a výsledkové konštatovanie nie je náhradou za vysvetlenie, ako orgán k výsledku dospel.

IV. Napadnuté stanovisko vytvára argumentačnú imitáciu vlastnej správnej úvahy

Odvolať nespochybňuje, že správny orgán môže vychádzať zo zámeru, stanovísk dotknutých orgánov a údajov predložených navrhovateľom. Z povahy zisťovacieho konania však vyplýva, že tieto podklady nemôže iba reprodukovat'.

Súkromné tvrdenie navrhovateľa sa nestáva skutkovým zistením orgánu verejnej moci tým, že ho orgán prepíše do svojho rozhodnutia bez označenia dôkazného zdroja a bez vysvetlenia jeho overenia.

Napadnuté stanovisko opakovane používa formulácie, podľa ktorých:

- vplyvy budú iba mierne alebo nevýznamné,
- doprava sa zásadne nezmení,
- pachové účinky budú lokálne,
- nedôjde k významným kumulatívnym účinkom,
- technické riešenie zabezpečuje ochranu vôd,
- prevádzka má pozitívne krajinotvorné účinky,
- a pozitívne vplyvy projektu prevažujú nad negatívnymi.

Nie je však vysvetlené, podľa akej odbornej metódy, na základe akých prahových hodnôt, receptorov, modelov, porovnávacích scenárov a merateľných kritérií boli tieto závery vytvorené.

Odôvodnenie tak obsahuje záver hodnotenia, nie samotné hodnotenie.

Vytvára vonkajší obraz správnej úvahy, ale nezachytáva jej vnútornú logiku. Ide o argumentačnú imitáciu požadovanej správnej úvahy: text pôsobí podrobnejšie, no rozhodovací prechod od súkromného tvrdenia k verejnému skutkovému zisteniu zostáva neidentifikovateľný.

Takýto postup nespĺňa § 29 ods. 17 zákona, podľa ktorého musí záväzné stanovisko obsahovať hlavné dôvody rozhodnutia, príslušné kritériá prílohy č. 10, skutočnosti predstavujúce podklad rozhodnutia, vlastnú správnu úvahu orgánu pri aplikácii práva, hodnotení dôkazov a tvrdení a pri vysporiadaní sa s podkladmi rozhodnutia.

V. Procesná chronológia zostala nesprávna aj po zrušujúcom rozhodnutí

Odvolačný orgán v predchádzajúcom rozhodnutí výslovne zistil, že ústne pojednávanie sa uskutočnilo **28. apríla 2026** a že údaj 18. apríla 2026 bol nesprávne uvedený iba v úvode záznamu z pojednávania.

Napriek tomu nové záväzné stanovisko opäť uvádza, že ústne pojednávanie sa uskutočnilo **18. apríla 2026**.

Táto okolnosť sama osebe nemusí rozhodovať o výsledku zisťovacieho konania. Nie je však bezvýznamnou typografickou chybou.

Dátum ústneho pojednávania je právne významný najmä pre:

- procesnú koncentráciu,
- určenie, ktoré stanoviská boli predložené včas,
- možnosť prihliadať na stanoviská uplatnené do pojednávania,
- plynutie zákonnej lehoty na vydanie záväzného stanoviska,
- a rekonštrukciu poradia, v ktorom boli jednotlivé podklady získané a hodnotené.

Je osobitne závažné, že prvostupňový orgán zopakoval chybu, ktorú odvolací orgán už výslovne identifikoval a opravil.

Administratívny spis bol prvostupňovému orgánu vrátený 20. júla 2026 a nové stanovisko bolo vydané 28. júla 2026. Osemďňový interval sám osebe nepreukazuje nezákonnosť. Napadnuté stanovisko však neidentifikuje žiadny nový odborný podklad, doplnené dokazovanie, nové procesné prerokovanie ani inú činnosť, ktorá by vysvetľovala, ako bola pôvodná materiálna vada v takomto intervale odstránená.

Priebeh konania preto podporuje záver, že prvostupňový orgán nevykonával nové materiálne posúdenie, ale predovšetkým redakčne preusporiadal existujúci obsah.

VI. Nie je spoľahlivo ustálená identita a referenčný stav projektu

Zámer označuje navrhovanú činnosť za novú činnosť. Súčasne však uvádza, že súčasťou výslednej kapacity má byť už novovybudovaný ovčín s projektovanou kapacitou približne 850 oviec, ktorý zatiaľ nie je nastajnený. Reálny počet oviec je približne 510, kapacita dvoch pôvodných ovčínov je spolu približne 1 140 oviec a po započítaní nového ovčína dosahuje fyzická kapacita troch hál približne 1 990 oviec.

Napadnuté stanovisko nerozlišuje štyri odlišné veličiny:

- skutočný počet chovaných zvierat,
- doteraz povolenú prevádzkovú kapacitu,
- už vybudovanú stavebnú kapacitu,
- a budúcu projektovanú prevádzkovú kapacitu.

Bez takéhoto rozlíšenia nie je možné spoľahlivo určiť nulový variant ani rozsah zmeny.

Osobitne nie je objasnené:

- na základe akého povolenia bol ovčín pre 850 oviec vybudovaný,
- či bol skolaudovaný,
- pre akú funkciu a kapacitu bol povolený,
- či bol samostatne predmetom zisťovacieho konania alebo posudzovania,
- či jeho budúce využitie pre zvýšenie chovu bolo známe už pri jeho povoľovaní,
- a či nejde o stavebne uskutočnenú etapu jedného funkčne jednotného projektu.

Odvolateľ v tejto fáze netvrdí, že fragmentácia projektu bola preukázaná. Tvrdí, že správny orgán túto otázku vôbec nepreveril, hoci fyzická existencia nenastajneného ovčína s kapacitou 850 oviec je objektívnou informáciou, ktorá si preverenie vyžaduje.

Screening sa musí týkať celého funkčného projektu a jeho výslednej prevádzky. Nemožno hodnotiť iba zostávajúce stavebné objekty a súčasne považovať už vybudovanú kapacitu za environmentálne neutrálnu skutočnosť bez preskúmania jej povoľovacej histórie.

VII. Rozpor v bilancii hnoja a chýbajúca kapacita hnojiska

Zámer uvádza, že produkcia hnoja sa zo súčasných približne 150 ton ročne pri 510 ovciach zvýši približne na 600 ton ročne pri cieľovom stave 1 990 oviec.

V ďalších častiach dokumentácie a v rozhodnutí sa však pracuje aj s údajom približne 750 ton hnoja ročne.

Rozdiel 150 ton ročne nie je zanedbateľnou odchýlkou. Zodpovedá celému súčnému ročnému množstvu hnoja deklarovanému pri stave 510 oviec.

Napadnuté stanovisko nevysvetľuje:

- z akej metodiky pochádza údaj 600 ton,
- z akej metodiky pochádza údaj 750 ton,
- ktorý z údajov orgán považoval za správny,
- akú dobu pobytu zvierat v ustajnení predpokladal,
- aké množstvo podstielky započítal,
- a aký údaj použil pri posudzovaní kapacity hnojiska, dopravy, zápachu, vôd a aplikácie hnoja na pôdu.

Ešte zásadnejšie je, že nie je uvedená konkrétna kapacita hnojiska.

Zámer opisuje hnojisko ako železobetónovú vaňu z vodostavebného a chemicky odolného betónu s kontrolným systémom úniku. Neuvádza však jeho rozmery, úžitkový objem, maximálnu hmotnosť skladovaného hnoja, dobu skladovania, bilanciu zrážkových vôd ani spôsob zachytávania potenciálne kontaminovaných kvapalín.

Bez týchto údajov nie je možné overiť:

- či hnojisko postačuje pre deklarovanú produkciu,
- či postačuje v obdobiach, keď aplikácia hnoja na pôdu nie je možná,
- či je dimenzované na 600 alebo 750 ton ročne,
- či zohľadňuje extrémne zrážky,
- a či je riziko úniku do pôdy a vôd reálne vylúčené alebo iba všeobecne deklarované.

Podmienka dodržiavať vodný zákon nie je výpočtom kapacity hnojiska.

Rovnako chýba živinová bilancia. Z dokumentácie nemožno zistiť:

- na aké konkrétne pozemky sa bude hnoj aplikovať,
- aká je ich celková výmera,
- aké sú ich pôdne a vodohospodárske pomery,
- aké množstvá dusíka a fosforu budú aplikované,
- ako sa zohľadnia ochranné pásma vôd,
- ani či má navrhovateľ k dispozícii dostatočnú a právne zabezpečenú pôdnu kapacitu.

Tvrdenie, že hnoj bude aplikovaný v súlade so zákonom o hnojivách, nenahrádza environmentálne posúdenie množstva, miesta, času a následkov jeho aplikácie.

VIII. Ochranné pásmo vodárenských zdrojov bolo evidované, ale nebolo materiálne posúdené

Orgán štátnej vodnej správy výslovne upozornil, že časť parcely KN-C č. 2014/1 sa nachádza v ochrannom pásme druhého stupňa vodárenských zdrojov studní RV-19 a RV-20 Muránskeho skupinového vodovodu.

Navrhovateľ reagoval tvrdením, že na tejto parcele sa nebudú realizovať stavebné práce a parcela bola do dotknutého územia zahrnutá z dôvodu možných nepriamych vplyvov, napríklad prašnosti alebo zápachu.

Práve táto odpoveď potvrdzuje environmentálnu relevanciu parcely a ochranného pásma. Skutočnosť, že sa na nej nemá stavať, nevylučuje:

- povrchový alebo podpovrchový prenos znečisťujúcich látok,
- dôsledky havárie,
- účinky manipulácie s hnojom,
- účinky dopravy,
- difúzne znečistenie,
- ani účinky aplikácie hnoja na poľnohospodárske pozemky.

Napadnuté stanovisko neobsahuje:

- mapové vymedzenie vzťahu jednotlivých objektov k ochrannému pásmu,
- opis hydrogeologického smerovania podzemných vôd,
- vzdialenosti hnojiska a manipulačných plôch od vodárenských zdrojov,
- havarijný scenár,
- analýzu prenosových ciest,
- ani vysvetlenie, prečo zvýšenie chovu na 1 990 oviec nemôže mať významný priamy alebo nepriamy vplyv na ochranný režim vodárenských zdrojov.

Orgán namiesto toho prevzal všeobecnú podmienku, že navrhovateľ je povinný dodržiavať § 39 vodného zákona.

Takáto podmienka neobsahuje žiadny individuálny parameter projektu, žiadny limit, žiadny spôsob kontroly a žiadny dôvod, prečo boli významné vplyvy vylúčené. Ide o opakovanie všeobecnej zákonnej povinnosti, nie o výsledok aplikácie kritérií zisťovacieho konania.

IX. Spotreba vody a odpadové vody z dojárne nie sú kapacitne preukázané

Zámer predpokladá zvýšenie ročnej spotreby vody približne zo 600 m³ na približne 7 500 m³.

Ide o viac než dvanásťnásobný nárast.

Dokumentácia uvádza napojenie na obecný vodovod a dimenzie potrubia. Dimenzia prípojky však sama osebe nepreukazuje:

- disponibilnú kapacitu zdroja,
- tlakové pomery,
- rezervu verejného vodovodu,
- schopnosť zabezpečiť plánovaný odber bez negatívnych účinkov na ostatných odberateľov,
- ani súlad s ochranným režimom vodárenských zdrojov.

V spise alebo v napadnutom stanovisku nie je identifikované záväzné stanovisko prevádzkovateľa verejného vodovodu, ktoré by zvýšený odber kapacitne potvrdzovalo.

Podobne neurčitá je otázka odpadových vôd.

Odpadové vody z hygieny dojárne, sanitácie mliečnej cesty a sociálneho zariadenia sa majú zachytávať v nepriepustnej žumpe a odvážať na čistiareň odpadových vôd. Nie je však uvedený:

- predpokladané denné a ročné množstvo odpadových vôd,
- ich chemické zloženie,
- druh a množstvo sanitačných a dezinfekčných prostriedkov,
- objem žumpy,
- interval vyvážania,
- havarijná kapacita,
- spôsob kontroly nepriepustnosti,

- konkrétna čistiareň odpadových vôd,
- ani jej súhlas a kapacita na prijímanie týchto vôd.

Veta o nepriepustnej žumpe a budúcom odvoze na ČOV nie je dôkazom, že celý materiállový tok bol kapacitne a environmentálne vyriešený.

Zisťovacie konanie nemôže skončiť záverom o nevýznamnosti vplyvu, ak základné množstvo a cieľový spôsob nakladania s odpadovou vodou zostali neurčené.

X. Tvrdenia o koncentráciách amoniaku nemajú identifikovateľný dôkazný základ

Napadnuté stanovisko pracuje s tvrdeniami o zmenách maximálnych krátkodobých a priemerných ročných koncentrácií amoniaku v jednotlivých „referenčných bodoch“.

Zo zverejneného zámeru ani z napadnutého stanoviska však nie je možné zistiť:

- či bol vykonaný rozptylový výpočet,
- kto ho vypracoval,
- akou metodikou,
- aké emisné faktory boli použité,
- aké boli meteorologické vstupy,
- kde sa nachádzajú referenčné body,
- či medzi nimi bol najbližší rodinný dom,
- aký bol nulový variant,
- ani aké konkrétne výsledky boli namerané alebo vypočítané.

Vznikajú preto iba dve možnosti.

Buď takýto odborný podklad existuje. V tom prípade mal byť presne označený, zahrnutý do administratívneho spisu, sprístupnený verejnosti a jeho závery mali byť preskúmateľne vyhodnotené.

Alebo takýto podklad neexistuje. V takom prípade tvrdenia o koncentráciách amoniaku v referenčných bodoch nemajú identifikovateľný dôkazný základ.

V oboch prípadoch je odôvodnenie nedostatočné.

Odvolací orgán môže podľa § 30 ods. 8 konanie doplniť a zistené vady odstrániť. Nemôže však bez procesného sprístupnenia nových podkladov nahradiť absentujúci prvostupňový dôkazný a hodnotiaci základ úplne novými dôvodmi a následne ich prezentovať ako dôvody, na ktorých bolo založené napadnuté záväzné stanovisko. Mohol by tým síce nahradiť chýbajúce dôvody, ale zároveň by odvolateľovi odňal jeden stupeň účinnej správnej kontroly, pretože proti rozhodnutiu odvolacieho orgánu už ďalšie odvolanie nie je prípustné.

XI. Rozhodujúci pachový receptor vo vzdialenosti približne 100 metrov nebol riadne vyhodnotený

Zámer uvádza, že najbližší rodinný dom sa nachádza približne 100 metrov od strediska, zatiaľ čo súvislá obytná zástavba obce je vzdialená približne 300 metrov.

Hodnotenie pachových účinkov však argumentačne pracuje predovšetkým so vzdialenosťou 300 metrov a so súvislou zástavbou.

Tým sa obchádza najbližší a z hľadiska možného vplyvu najcitlivejší receptor.

Pri projekte, ktorý zvyšuje počet zvierat približne zo 510 na 1 990 a zahŕňa nové hnojisko, nemožno významnosť pachového vplyvu vylúčiť všeobecnou vetou, že pach bude vo väčšej vzdialenosti rozptýlený.

Potrebné bolo aspoň vysvetliť:

- presnú polohu najbližšieho domu,
- jeho orientáciu voči prevládajúcim vetrom,
- polohu ovčínov, hnojiska a manipulačných plôch,
- počet a trvanie pachových epizód,
- vplyv inverzných situácií,
- účinky vyhrňovania, skladovania a odvozu hnoja,
- a kumuláciu pachov z jednotlivých prevádzkových činností.

Za právne a odborne neprijateľné treba považovať aj argumentačné naznačenie, že miestni obyvatelia sú na poľnohospodárske pachy zvyknutí.

Adaptácia obyvateľov na existujúcu záťaž nie je kritériom nevýznamnosti budúceho zvýšenia záťaže. Existujúci pachový stav nemôže byť použitý ako dôvod na bagatelizáciu jeho ďalšieho nárastu.

XII. Doprava nebola kvantifikovaná a rozhodujúce posúdenie bolo odložené do budúceho povoľovania

Materiálové toky projektu sa majú zásadne zvýšiť.

Zámer predpokladá pri cieľovom stave približne:

- 350 ton sena ročne,
- 700 ton senáže ročne,
- 85 ton jadrových krmív ročne,
- 230 ton slamy ročne,

- stovky ton hnoja ročne,
- dopravu mlieka,
- dopravu zvierat,
- odvoz odpadových vôd zo žumpy,
- a ďalšiu obslužnú dopravu.

Napadnuté stanovisko pripúšťa, že sa zvýši prepravovaná tonáž a podľa potreby aj počet jázd alebo nosnosť vozidiel. Súčasne však konštatuje, že dopravný režim sa zásadne nemení.

Takýto záver nie je kvantitatívne podložený.

Nie je uvedené:

- koľko jázd sa vykonáva v súčasnosti,
- koľko jázd sa očakáva po zvýšení kapacity,
- aké vozidlá a s akou nosnosťou sa použijú,
- kadiaľ budú vedené,
- v akej vzdialenosti od obytnej zástavby,
- aké budú denné a sezónne špičky,
- ani aké hlukové, emisné a bezpečnostné účinky vyvolajú.

Výroková podmienka č. 1 požaduje, aby sa stanovisko oddelenia cestnej správy k zvýšeniu dopravného zaťaženia vyžiadalo až v budúcich povoľovacích procesoch.

Takáto podmienka odhaľuje, že rozhodujúci dopravný podklad v zisťovacom konaní neexistoval.

Postup:

najprv rozhodnúť, že významný dopravný vplyv nevznikne
a až potom zisťovať rozsah dopravného zaťaženia

je logicky aj právne obrátený.

Podmienka môže konkretizovať spôsob riešenia už vyhodnoteného vplyvu. Nemôže nahradiť chýbajúce zistenie jeho rozsahu.

XIII. Kumulatívne, synergické a sekvenčné vplyvy boli iba deklarátorne

Napadnuté stanovisko tvrdí, že významné kumulatívne a synergické vplyvy sa nepredpokladajú.

Neuvádza však:

- ktoré existujúce, povolené alebo dostatočne určité budúce činnosti boli zahrnuté do kumulatívneho hodnotenia,
- aké spoločné receptory boli identifikované,
- aké kapacity sa sčítali,
- aké časové horizonty sa použili,

- ani ako sa hodnotili súčasne pôsobiace emisie, zápach, doprava, voda, odpadové vody a aplikácia hnoja.

Už samotný projekt pritom vytvára vnútornú kumuláciu:

- existujúci chov,
- už vybudovaný ovčín pre 850 oviec,
- rekonštruované dva ovčiny,
- dojárne,
- nové hnojisko,
- manipuláciu s hnojom,
- dopravu krmív a zvierat,
- spotrebu vody,
- odvoz odpadových vôd,
- vykurovanie dojárne,
- a aplikáciu hnoja mimo areálu.

Každý z týchto prvkov môže mať samostatne obmedzený vplyv. Práve úlohou kumulatívneho testu je preveriť ich spoločné pôsobenie na rovnakého človeka, rovnaký vodný útvar, rovnaké ochranné pásmo alebo rovnakú dopravnú trasu.

Všeobecná veta o absencii kumulatívneho vplyvu nie je kumulatívnym posúdením.

Podľa § 29a zákona sa pri hodnotení musí prihliadať aj na únosnosť prírodného prostredia, riziká pri bežnej prevádzke a haváriách, kumulatívne a súbežne pôsobiace javy v rôznych časových horizontoch a na úplnosť použitých informácií a metód.

XIV. Vzťah projektu k širšiemu chránenému a vodohospodársky citlivému územiu nebol presne vymedzený

Odvolateľ netvrdí, že samotný areál sa nevyhnutne nachádza priamo v území Natura 2000 alebo vo vyššom stupni územnej ochrany.

Zámer však uvádza, že katastrálne územie Muránskej Dlhej Lúky zasahuje do ochranného pásma Národného parku Muránska planina, obcou prechádza územie európskeho významu Alúvium Muráňa a v širšom území sa vyskytujú chránené druhy vrátane vydry riečnej, rysa ostrovida a orla skalného. Zámer súčasne zdôrazňuje existenciu vodohospodársky chráneného a hydrogeologicky citlivého prostredia.

Táto širšia informácia sama osebe nepreukazuje významný vplyv projektu.

Zakladá však povinnosť presne rozlíšiť:

- polohu samotného areálu,
- polohu jednotlivých stavebných objektov,
- polohu dotknutých vodných tokov,
- polohu ochranného pásma vodárenských zdrojov,

- funkčné a hydrologické prepojenia,
- a územie, na ktorom sa bude aplikovať hnoj.

Napadnuté stanovisko namiesto tohto priestorového vysvetlenia preberá stanovisko, že v samotnej lokalite platí prvý stupeň ochrany a nie je tam evidované osobitne chránené územie.

Takáto informácia je relevantná, ale neodpovedá na otázku nepriamych a hydrologicky sprostredkovaných vplyvov.

Absencia chráneného územia priamo pod pôdorysom stavby neznamená absenciu možného vplyvu na chránený alebo vodohospodársky citlivý receptor v širšom funkčnom území.

XV. Ekonomické a krajinotvorné prínosy nemôžu nahradiť screeningový test

Napadnuté stanovisko vyzdvihuje:

- potravinovú sebestačnosť,
- rozvoj živočíšnej výroby,
- zamestnanosť a rozvoj vidieka,
- produkciu mäsa a mlieka,
- udržiavanie krajiny pasením,
- a možné protierózne či krajinotvorné účinky.

Odvolať tieto možné prínosy nespochybňuje.

Nie sú však odpoveďou na otázku, o ktorej sa rozhoduje v zisťovacom konaní.

Screening podľa čl. 4 smernice EIA a podľa § 29 zákona o EIA neslúži na celkové politické váhanie, či je projekt hospodársky alebo spoločensky užitočný. Slúži na určenie, či vzhľadom na vlastnosti projektu, jeho umiestnenie a možné vplyvy treba vykonať úplné environmentálne posúdenie.

Ak existuje pravdepodobnosť významného vplyvu alebo ho nemožno na základe objektívnych informácií spoľahlivo vylúčiť, hospodársky prínos nemôže tento dôkazný deficit „prevážiť“.

Napadnuté stanovisko preto miestami zamieňa dva odlišné testy:

- test existencie alebo pravdepodobnosti významného environmentálneho vplyvu,
- a test celkovej spoločenskej výhodnosti projektu.

Pozitívny hospodársky účinok projektu nie je dôkazom nevýznamnosti emisií, zápachu, dopravy, rizík pre vody alebo nakladania s hnojom.

XVI. Výrokové podmienky nie sú funkčnými zmierňujúcimi opatreniami

Napadnuté stanovisko obsahuje šesť podmienok.

Z nich väčšina:

- opakuje všeobecné zákonné povinnosti,
- odkazuje na všeobecné dodržiavanie právnych predpisov,
- upravuje katalogizáciu odpadov,
- alebo odkladá získanie konkrétneho stanoviska do budúcich povoľovacích procesov.

Žiadna z podmienok neurčuje:

- maximálnu kapacitu hnojiska,
- minimálnu skladovaciu rezervu,
- spôsob zachytávania kontaminovaných vôd,
- kapacitu žumpy,
- interval jej vyvážania,
- konkrétnu ČOV,
- maximálny odber vody,
- maximálny počet dopravných jázd,
- pachový alebo imisný limit pri najbližšom dome,
- spôsob monitorovania amoniaku,
- nutričnú bilanciu,
- ani individuálne opatrenie na ochranu vodárenských zdrojov.

Podmienky preto nespĺňajú základný kauzálny test zmierňujúceho opatrenia:
identifikovaný vplyv

- mechanizmus jeho vzniku
- konkrétne opatrenie
- zodpovedná osoba a čas jeho vykonania
- merateľná kontrola
- následok nesplnenia
- prenos do povoľovacieho rozhodnutia.

Všeobecná povinnosť dodržiavať zákon existuje aj bez záväzného stanoviska. Jej zopakovanie nemôže slúžiť ako dôvod, pre ktorý bol významný vplyv vylúčený.

Podmienky navyše nemôžu nahradiť hodnotenie významnosti. Najprv musí byť zistený rozsah vplyvu. Až následne možno vyhodnotiť, či konkrétne a vykonateľné opatrenie tento vplyv znižuje pod úroveň významnosti.

XVII. Záväzné stanovisko nevytvára použiteľný základ pre neskorší postup podľa § 38

Negatívny screening nie je izolovaný archívny dokument. Má vytvárať normatívny a dôvodový základ pre následné povoľovanie.

Podľa § 38 zákona musia povoľujúce orgány pracovať s výsledkami procesu EIA a premietnuť relevantné podmienky do povoľovacích rozhodnutí.

V tejto veci však nie je jasné:

- aká kapacita hnojiska bola environmentálne akceptovaná,
- aká dopravná intenzita bola posúdená,
- aký pachový stav pri najbližšom dome bol vyhodnotený,
- aký ročný odber vody bol kapacitne overený,
- aké množstvo odpadových vôd má žumpa zachytiť,
- aká koncentrácia amoniaku bola považovaná za prípustnú,
- ani na akých plochách a v akom množstve možno aplikovať hnoj.

Povoľujúci orgán preto nebude mať čo materiálne porovnávať s projektovou dokumentáciou.

§ 38 sa redukuje na kontrolu, či projekt deklaruje dodržiavanie všeobecných právnych predpisov. To nie je materiálny prenos výsledku EIA, ale pečiatkový odkaz na existenciu procesu.

XVIII. Rozhodnutie nespĺňa štandard rozsudku Súdneho dvora vo veci Mellor

V rozsudku C-75/08 Mellor Súdny dvor zdôraznil, že pri rozhodnutí nevykonať úplné posudzovanie musia byť dôvody alebo informácie dostupné tak, aby dotknutá osoba mohla posúdiť, či má rozhodnutie napadnúť a na akom základe.

V predmetnej veci verejnosť z rozhodnutia nevie zistiť:

- odkiaľ pochádzajú tvrdenia o koncentráciách amoniaku,
- ktorá hodnota produkcie hnoja je správna,
- aká je kapacita hnojiska,
- aká je kapacita žumpy,
- ktorá ČOV prevezme odpadové vody,
- aká dopravná intenzita bola hodnotená,
- ako bol posúdený dom vo vzdialenosti približne 100 metrov,
- ani ako bolo materiálne zohľadnené ochranné pásmo vodárenských zdrojov.

Odvolateľ síce vie identifikovať tieto deficity. Nevie však preskúmať samotný odborný úsudok, pretože jeho podklady a metódy nie sú identifikované.

To je presne situácia, v ktorej rozsiahly text nevytvára účinnú preskúmateľnosť.

XIX. Rozhodnutie nespĺňa ani štandard rozsudku Waltham Abbey

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-41/24 Waltham Abbey potvrdzuje, že ak sú príslušnému orgánu predložené informácie naznačujúce možný environmentálny vplyv projektu, orgán ich musí zohľadniť a podľa potreby si vyžiadať doplňujúce informácie; nemôže ich obísť iba preto, že nepochádzajú od navrhovateľa alebo neboli súčasťou pôvodnej dokumentácie.

V tejto veci sú objektívnymi signálmi možného významného vplyvu najmä:

- takmer štvornásobné zvýšenie reálneho počtu zvierat,
- najbližší rodinný dom približne 100 metrov od strediska,
- ochranné pásmo vodárenských zdrojov,
- rozpor medzi 600 a 750 tonami hnoja ročne,
- neznáma kapacita hnojiska,
- nárast spotreby vody zo 600 na 7 500 m³ ročne,
- neznáma kapacita žumpy a ČOV,
- neidentifikovaný podklad pre tvrdenia o amoniaku,
- nevyčíslená doprava,
- a neobjasnená povoľovacia história už postaveného ovčína pre 850 oviec.

Odvolať nie je povinný namiesto správneho orgánu vypracovať rozptylovú, hydrogeologickú, pachovú alebo dopravnú štúdiu a následne dokázať, že významný vplyv určite nastane.

Podstatou screeningu je opačné rozdelenie úloh.

Ak objektívne informácie vytvárajú rozumnú pochybnosť, príslušný orgán musí na základe dostatočných dôkazov preukázať, prečo možno významný vplyv napriek tejto pochybnosti vylúčiť. Ak to dostupné podklady neumožňujú, zákonným výsledkom je úplné posudzovanie, nie prenos dôkaznej neistoty na verejnosť.

XX. Súhlasné stanoviská dotknutých orgánov nenahrádzajú vlastnú úvahu orgánu EIA

Napadnuté stanovisko sa opiera o skutočnosť, že dotknuté orgány nepožadovali ďalšie posudzovanie.

Takéto stanoviská sú významným podkladom. Nie sú však rozhodnutím vo veci zisťovacieho konania.

Každý dotknutý orgán spravidla posudzuje projekt z hľadiska svojej čiastkovej pôsobnosti. Úlohou príslušného orgánu EIA je:

- tieto čiastkové pohľady integrovať,
- identifikovať ich medzery a vzájomné väzby,
- zohľadniť priame aj nepriame vplyvy,
- vykonať kumulatívny test,
- a vytvoriť vlastný záver o významnosti.

Súhlas orgánu ochrany ovzdušia nepreukazuje kapacitu hnojiska. Súhlas orgánu odpadového hospodárstva nepreukazuje ochranu vodárenských zdrojov. Súhlas orgánu verejného zdravotníctva bez identifikovaného pachového alebo imisného podkladu nepreukazuje nevýznamnosť účinku pri najbližšom dome.

Rozhodujúci orgán nemôže zostaviť negatívny screening ako súčet čiastkových súhlasov a vlastnú integračnú úvahu nahradiť vetou, že dotknuté orgány ďalšie posudzovanie nepožadovali.

Práve túto vadu odvolací orgán identifikoval už v prvom rozhodovacom cykle.

XXI. Kumulatívny účinok väd bráni potvrdeniu negatívneho screeningu

Nie každá jednotlivá nepresnosť musí automaticky viesť k úplnému posudzovaniu.

V predmetnej veci však nejde o izolovanú chybu.

Ide o súbor navzájom previazaných nedostatkov:

- prvostupňový orgán nesplnil materiálny obsah záväzného právneho názoru,
- nerozlíšil tvrdenia navrhovateľa od vlastných zistení,
- zopakoval nesprávny dátum pojednávania,
- neustálil referenčný stav a identitu projektu,
- nepreveril históriu už vybudovaného ovčína,
- nevysvetlil rozdiel v produkcii hnoja,
- neustálil kapacitu hnojiska,
- nevyhodnotil živinovú bilanciu,
- nepreukázal vodovodnú kapacitu,
- neustálil množstvo a koncové riešenie odpadových vôd,
- materiálne nevyhodnotil ochranné pásmo vodárenských zdrojov,
- neidentifikoval podklad tvrdení o amoniaku,
- nevyhodnotil rozhodujúci receptor vo vzdialenosti 100 metrov,
- nevyčíslil dopravu,
- nevykonal preskúmateľný kumulatívny test,
- a určil prevažne všeobecné podmienky bez merateľného obsahu.

Tieto vady nemožno hodnotiť oddelene tak, že každá sama osebe nie je dostatočne závažná.

Ich spoločným účinkom je absencia stabilného modelu projektu a absencia objektívneho dôkazného reťazca, na ktorom by bolo možné založiť záver, že významné vplyvy nevzniknú.

Výrok preto nemá oporu v úplnom a preskúmateľnom skutkovom stave.

XXII. Dôvody na zmenu rozhodnutia namiesto druhého vrátenia veci

Prvostupňový orgán už dostal jednu procesnú možnosť odstrániť vadu.

Odvolací orgán mu poskytol presný právny návod: nestačí prepísať zámer pod jednotlivé kritériá; treba uviesť vlastnú správnu úvahu.

Prvostupňový orgán namiesto doplnenia chýbajúcich podkladov a vytvorenia nového dôkazného reťazca vydal druhé negatívne stanovisko, ktoré vadu odstránilo predovšetkým navonok, nie materiálne.

Ďalšie zrušenie bez zmeny výsledku by vytváralo koncentračný ping-pong:

- negatívny screening
 - odvolanie
 - zrušenie
 - formálne rozšírený negatívny screening
 - ďalšie odvolanie
 - ďalšie vrátenie.

Takýto postup by umožnil opakovať negatívny výsledok bez toho, aby bola odstránená jeho dôkazná neistota.

Odvolací orgán pritom podľa § 30 ods. 8 preskúmava rozhodnutie v celom rozsahu a podľa § 30 ods. 9 písm. a) ho môže zmeniť.

V situácii, keď:

- projekt objektívne vytvára viacero významných otázok,
- podklady ich neumožňujú spoľahlivo uzavrieť,
- prvostupňový orgán už raz nesplnil zákonný štandard,
- a ani po záväznom pokyne nevytvoril preskúmateľný dôkazný základ,

je primeraným procesným riešením zmeniť výrok tak, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona o EIA.

Úplné posudzovanie neznamená zákaz projektu. Znamená vytvorenie odborného, verejne kontrolovateľného a povoľovateľne použiteľného podkladu pre rozhodnutie o projekte.

XXIII. Subsidiárne požadované doplnenie konania

Ak odvolací orgán napadnuté stanovisko nezmení, ale vec zruší a vráti, odvolateľ žiada, aby boli v zrušujúcom rozhodnutí uložené aspoň tieto konkrétne záväzné pokyny:

1. **Ustáliť identitu a referenčný stav projektu** rozlíšením skutočného počtu zvierat, povolenej kapacity, vybudovanej kapacity a navrhovanej prevádzkovej kapacity.
2. **Získať stavebné, kolaudačné a prípadné environmentálne rozhodnutia k novovybudovanému ovčínu pre 850 oviec** a vyhodnotiť, či nejde o etapu jedného funkčného projektu.
3. **Opraviť procesnú chronológiu** a vychádzať zo skutočnosti, že ústne pojednávanie sa uskutočnilo 28. apríla 2026.
4. **Preukázať neustáliť ročnú produkciu hnoja**, vysvetliť rozdiel medzi 600 a 750 tonami a uviesť použitú metodiku.
5. **Doplniť projekt a kapacitný výpočet hnojiska**, dobu skladovania, zrážkovú a priesakovú bilanciú, kontrolu nepriepustnosti a havarijné riešenie.
6. **Doplniť živinovú bilanciú**, zoznam a kapacitu pozemkov určených na aplikáciu hnoja a ich vzťah k vodohospodársky chráneným územiám.
7. **Doplniť stanovisko prevádzkovateľa verejného vodovodu** k odberu približne 7 500 m³ vody ročne.
8. **Doplniť bilanciú odpadových vôd**, kapacitu žumpy, frekvenciu vyvážania, používané sanitačné látky a súhlas konkrétnej ČOV.
9. **Materiálne vyhodnotiť ochranné pásmo vodárenských zdrojov RV-19 a RV-20**, vrátane prenosových ciest, vzdialeností a havarijných scenárov.
10. **Označiť a sprístupniť odborný podklad pre tvrdenia o koncentráciách amoniaku**; ak taký podklad neexistuje, vykonať odborné imisné posúdenie.
11. **Vyhodnotiť pachové a imisné účinky pri najbližšom rodinnom dome vo vzdialenosti približne 100 metrov**, nie iba vo vzťahu k súvislej zástavbe vo vzdialenosti 300 metrov.
12. **Kvantifikovať súčasnú a budúcu dopravu**, vrátane počtu jazd, tonáže, typov vozidiel, trás a hlukových a emisných účinkov.
13. **Vykonať konkrétny kumulatívny a synergický test**, identifikovať spoločné receptory a časové horizonty.
14. **Oddeliť hospodárske prínosy projektu od právneho testu významnosti vplyvov**.
15. **Preformulovať podmienky** tak, aby každá vychádzala z konkrétneho vplyvu, obsahovala vykonateľné opatrenie, merateľný parameter, kontrolný mechanizmus a spôsob prenosu do povoľovacích rozhodnutí.
16. **V novom rozhodnutí pri každom nosnom závere uviesť**:
 - podklad,
 - vlastné skutkové zistenie,
 - spôsob hodnotenia dôkazu,
 - aplikované kritérium prílohy č. 10,
 - záver o významnosti,
 - a jeho vzťah k výroku.

Bez splnenia týchto pokynov by ďalšie negatívne stanovisko iba pokračovalo v reťazi nepreskúmateľnosti.

XIV. Osobitná okolnosť relevantná pre praktickú účinnosť tretieho Aarhuského piliera

Táto kapitola nie je samostatným dôvodom nezákonnosti napadnutého stanoviska ani náhradou vyššie uvedených individuálnych odvolacích dôvodov. Pomenúva okolnosť relevantnú pre spôsob a intenzitu odvolacieho preskúmania.

Vzhľadom na § 7 písm. a), § 180 ods. 2, § 181 ods. 3, § 182 ods. 1 písm. e), § 183 a § 184 Správneho súdneho poriadku predstavuje toto odvolacie konanie povinný a rozhodujúci administratívny priestor na uplatnenie a nápravu namietaných vád; následná správna žaloba nie je náhradou riadneho a úplného výkonu právomoci odvolacieho orgánu.

ZDS je zainteresovanou verejnosťou podľa článku 2 ods. 5 Aarhuského dohovoru a dlhodobo vykonáva systematickú verejnú kontrolu environmentálneho rozhodovania. Pojem systémový environmentálny watchdog nepoužíva ako tvrdenie o osobitnom zákonnom privilégii, ale ako opis objektívne vykonávanej, opakovanej a tematicky sústredenej kontroly zákonnosti verejnej moci.

Európska komisia v oznámení **COM(2020) 643 final** zdôraznila význam prakticky účinného prístupu k environmentálnej spravodlivosti, úlohu jednotlivcov a mimovládnych organizácií pri identifikovaní porušení práva Únie a povinnosť vnútroštátnej legislatívy a súdnej praxe rešpektovať Aarhuský dohovor, právo Únie a judikatúru Súdneho dvora.¹

ZDS zo svojej dlhodobej procesnej skúsenosti konštatuje opakujúci sa aplikačný vzorec, v ktorom sa od jeho podaní vyžaduje mimoriadne vysoká miera konkrétnosti, zatiaľ čo všeobecnosť, reprodukcia podkladov, absencia vlastnej správnej úvahy a pečiatkový formalizmus správnych orgánov sa tolerujú. Nedostatok dôvodov verejnej moci sa následne obracia proti ZDS ako údajná nekonkrétnosť, abstraktnosť alebo šikanóznosť jeho žalôb.

Súdna moc týmto aplikačným vzorcom kriví legitímne očakávania zainteresovanej verejnosti v dôsledku vedome minimalistickej koncepcie Správneho súdneho poriadku, ktorá negarantuje:

- stabilnú procesnú identitu zainteresovanej verejnosti;
- jej environmentálny verejno-záujmový kontrolný status;
- predvídateľný druh žaloby a rozsah prieskumu;
- ani materiálne účinnú ochranu hmotnej a procesnej zákonnosti.

ZDS preto **28. júna 2026** podalo Európskej komisii sťažnosť na preverenie slovenskej prvostupňovej správnosúdnej praxe, ktorej prijatie Komisia eviduje pod referenčným číslom **93872**. Predmetom sťažnosti nie je iba jednotlivé nesprávne rozhodnutie, ale systémová otázka, či Správny súdny poriadok a jeho senátna aplikácia vytvárajú dostatočne jasné,

¹ Európska komisia, oznámenie COM(2020) 643 final, Zlepšenie prístupu k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia v EÚ a jej členských štátoch, najmä body 6 až 10 a 38 až 41. Dostupné online: eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0643&qid=1644829933866&from=SK

predvídateľný a účinný procesný režim pre tretí pilier Aarhuského dohovoru aj pri súčasnom znení vnútroštátnych súdnych procesných kódexov.²

ZDS konštatuje, že právny rámec Správneho súdneho poriadku nedefinuje právne postavenie zainteresovanej verejnosti v správno-súdnom konaní jednoznačne. Osobitný subjekt zainteresovanej verejnosti podľa §42 Správneho súdneho poriadku je konštruovaný ako procesný nástupca účastníka pôvodného administratívneho konania avšak nijako ho nedefinuje materiálne. Z toho pramení právna neistota aké procesné a materiálne postavenie bude mať subjekt zainteresovanej verejnosti v konaní pred súdom a či bude správny súd rešpektovať verejno-právnu kontrolnú funkciu subjektu zainteresovanej verejnosti. Náležitosti osobitnej žaloby na ochranu životného prostredia podľa §61 písm.c Správneho súdneho poriadku ani ako sa osvedčuje osobitná žalobná legitimácia podľa §178 ods.3 Správneho súdneho poriadku, ktorá je naviazaná na právne nedefinovaný a v praxi fluidný pojem preukázania porušenia verejného záujmu v oblasti životného prostredia. Zo správno-súdnej praxe vieme, že predchádzajúci rozsudok Súdneho dvora č. C-240/09 prikazujúci nedostatky vnútroštátnej úpravy riešiť eurokonformným spôsobom zabezpečujúcim reálny prístup subjektu zainteresovanej verejnosti nie je dostatočnou garanciou účinného prístupu k súdu ako ho predpokladá právo EÚ.

Do vybavenia sťažnosti vedenej Komisiou pod referenčným číslom 93872 preto ZDS nepokladá následný správno-súdny prieskum za prakticky účinnú garanciu nápravy v typových situáciách, v ktorých súd:

- vyzýva subjekt zainteresovanej verejnosti, aby prehodnotil svoju žalobu v reakcii na mediálne komunikáty politikov³,
- toleruje nepreskúmateľnosť správneho orgánu;
- požaduje od zainteresovanej verejnosti spätnú rekonštrukciu jeho chýbajúcich dôvodov;
- alebo zužuje kontrolu prostredníctvom koncentrácie, subsidiarity, senátnej kvalifikácie žalobného typu či nahrádzania posúdenia obsahu individuálnej žaloby procesnou profiláciou žalobcu.

Takýto aplikačný vzorec môže mať širší odstrašujúci účinok. Verejnosti signalizuje, že opakované domáhanie sa environmentálnych práv môže viesť k reputačnému označovaniu a procesnému znevýhodňovaniu. Orgánom verejnej moci môže súčasne signalizovať, že informačne uzavreté alebo iba formálne odôvodnený výkon správy bude tolerovaný, ak zachová vonkajšiu procesnú formu.

Ak sa využívanie práv podľa Aarhuského dohovoru stane dôvodom na znižovanie intenzity preskúmania, reputačné znevýhodňovanie organizácie alebo prenášanie dôkazného a vysvetľovacieho bremena štátu na zainteresovanú verejnosť, takáto prax môže nadobúdať funkciu penalizácie, prenasledovania alebo obťažovania zakázaného článkom 3 ods. 8 Aarhuského dohovoru.

² Sťažnosť ZDS „Obmedzená environmentálna spravodlivosť v slovenskej prvostupňovej správno-súdnej praxi“ a potvrdenie jej prijatia Európskou komisiou pod referenčným číslom 93872. Projektové podklady potvrdzujú, že jej predmetom je systémová otázka jasnosti, predvídateľnosti a účinnosti procesného režimu tretieho Aarhuského piliera. Dostupné online: <https://www.dropbox.com/scl/fi/sk03jrlbt7718bc2a3tnc/Standard-Complaint-form-EN-ID-93872.pdf?rlkey=ood7u49nqg8php0syuyx4kozg&st=tifs6bba&dl=0>

³ https://www.dropbox.com/scl/fi/3drvsvxbjigbmlfwfflch/Dokument_5S-91-2020-99.pdf?rlkey=03i3bkdtxmh95fae91ivstb2o&st=q9x33t6f&dl=0

Konanie Európskej komisie **INFR(2019)2223** už dokumentovalo závažné nedostatky slovenského právneho rámca EIA vrátane prístupu k spravodlivosti. Komisia ešte 18. júna 2025 po prijatých legislatívnych zmenách zaslala Slovenskej republike dodatočnú formálnu výzvu.⁴

Legislatívna reakcia na infringement sama osebe negarantuje, že tretí Aarhuský pilier bude prakticky účinný v každom individuálnom správnom a súdnom konaní. Takú garanciu vytvára až materiálna a eurokonformná aplikácia zákona.

Odvolanie podľa § 30 zákona o EIA je preto v tejto veci rozhodujúcim bezprostredným prostriedkom kontroly negatívneho screeningu.

Existencia následnej správnej žaloby podľa § 29 ods. 20 zákona o EIA nesmie byť dôvodom:

- na zníženie intenzity odvolacieho prieskumu;
- na potvrdenie prvostupňovej nepreskúmateľnosti;
- ani na prenesenie odstrániteľných väd do budúceho súdneho konania.

Ak odvolací orgán napriek konkrétnym námietkam potvrdí prvostupňovú nepreskúmateľnosť a presunie potrebu nápravy do súdneho konania, procesnú záťaž správneho súdu nevytvorí zainteresovaná verejnosť uplatňujúca Aarhuské práva.

Vytvorí ju odvolací orgán, ktorý odmietne prerušiť reťaz nepreskúmateľnosti v štádiu, v ktorom na to má plnú právomoc.

Súčasne tým vytvorí preskúmateľný kauzálny reťazec umožňujúci posúdiť, či súčasný vnútroštátny právny rámec a jeho konkrétna aplikácia garantujú dotknutej verejnosti účinný prístup k správneému súdu.

XXV. Záver

Napadnuté záväzné stanovisko nevylúčilo významné vplyvy navrhovanej činnosti na základe uceleného, overeného a vnútorne konzistentného skutkového základu.

Formálne rozšírilo text prvého rozhodnutia, ale nevytvorilo materiálne nový rozhodovací proces.

Nevysvetlilo:

- ako boli tvrdenia navrhovateľa overené,
- z akých dôkazov pochádzajú kľúčové hodnotiace závery,
- ako boli kritériá prílohy č. 10 obsahovo aplikované,
- ani prečo konkrétne neistoty nebránia negatívneému výsledku.

Právny názor odvolacieho orgánu bol splnený iba navonok.

⁴ Európska komisia, dodatočná formálna výzva Slovenskej republike v konaní INFR(2019)2223 z 18. júna 2025, C(2025)3380 final; projektový zoznam prameňov a dokumentácia ZDS. Dostupné online: https://www.dropbox.com/scl/fi/rjnf5qkytyvr1z84ry91/6._Additional-LFN-C-2025-3380-18_06_2025.pdf?rlkey=86y1lpb9rs44pwcqn7viwobsa&st=w92bgkg3&dl=0

Pôvodná absencia správnej úvahy bola nahradená jej textovou imitáciou, pričom podstatné skutkové neistoty zostali nevyriešené.

Pri projekte, ktorý zvyšuje reálny stav chovu približne zo 510 na 1 990 oviec, využíva už postavený ovčín s kapacitou 850 oviec, vytvára nové hnojisko a dojareň, zvyšuje spotrebu vody približne na 7 500 m³ ročne, produkuje stovky ton hnoja, nachádza sa pri obytnej zástavbe a vo vodohospodársky citlivom území, nemožno významné vplyvy vylúčiť všeobecnými podmienkami a neidentifikovanými odbornými závermi.

Odvolateľ preto žiada, aby odvolací orgán prerušil reťaz opakovanej nepreskúmateľnosti a napadnuté záväzné stanovisko zmenil tak, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Odvolací petít

Odvolateľ navrhuje, aby Okresný úrad Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov, vydal toto rozhodnutie:

Záväzné stanovisko Okresného úradu Revúca, odboru starostlivosti o životné prostredie, č. OU-RA-OSZP-2026/000737-024 z 28. júla 2026 sa podľa § 30 ods. 9 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. mení tak, že navrhovaná činnosť „Modernizácia strediska Muránska Dlhá Lúka“ sa bude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Subsidiárne:

Záväzné stanovisko Okresného úradu Revúca, odboru starostlivosti o životné prostredie, č. OU-RA-OSZP-2026/000737-024 z 28. júla 2026 sa podľa § 30 ods. 9 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. zrušuje a vec sa vracia príslušnému orgánu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Príslušný orgán je pri ďalšom konaní viazaný právnym názorom a konkrétnymi pokynmi uvedenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho orgánu.

V Bratislave dňa 31. júla 2026

Združenie domových samospráv, o. z.
Bc. Marcel Slávik
predseda združenia

Potvrdenie o odoslaní podania KÓPIA

Odosielateľ a prijímateľ

Odosielateľ

ico://sk/31820174

Názov odosielateľa

Združenie domových samospráv, o.z.

Identifikátor odosielateľa

31820174

Prijímateľ

ico://sk/00151866_10234

Názov prijímateľa

Okresný úrad Revúca

Identifikátor prijímateľa

00151866

Odoslaná správa

Identifikátor správy

5739ad1f-1e5a-4be7-8025-579d88b35455

Predmet správy

Odvolanie v zisťovacom konaní

Značka odosielateľa

Značka prijímateľa

Dátum a čas prijatia

31.07.2026 20:27

Odosielateľ a prijímateľ

Odosielateľ

ico://sk/31820174

Prijímateľ

ico://sk/00151866_10234

Informácie o doručovaní

Dátum a čas doručenia

31.07.2026 20:49:24

Doručovaná správa

Identifikátor správy

5739ad1f-1e5a-4be7-8025-579d88b35455

Kontrolný súčet

Kanonikalizácia

<http://www.w3.org/TR/2001/REC-xml-c14n-20010315>

Typ digitálneho odlačku

<http://www.w3.org/2001/04/xmldsig-more#rsa-sha256>

Digitálny odťahok správy

E4CHc6tizyxXiBFNTxm3p4Q/yWc2XbwmHTyXFFcNSrg=

Prílohy

Príloha

Identifikátor elektronického dokumentu

9bcd3c8c-6e96-4640-91ee-10fe04fc4d47

Príloha

Identifikátor elektronického dokumentu

7180fd1e-a60e-4e37-841c-5cec50931c18

Výsledok informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe

Typ výsledku informatívneho overenia: Úplné

Informácie o overovanej správe

Predmet správy: Odvolanie v zisťovacom konaní
Odosielateľ: ico://sk/31820174
Identifikátor správy: 5739ad1f-1e5a-4be7-8025-579d88b35455

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte:

Vseobecna_agenda.asice

Podpísal/a: CN=Marcel Slávik, GIVENNAME=Marcel, SURNAME=Slávik, L=Bratislava-Petržalka, C=SK, SERIALNUMBER=PNOSK-7802207083

Platnosť: Platná

Legislatívny typ: Kvalifikovaný elektronický podpis alebo pečať

Dátum a čas kvalifikovanej časovej pečiatky (UTC): 31.07.2026 14:25

Podpísané dokumenty

- Vseobecna_agenda.xdcf

Detaily podpisu

Dátum a čas overenia (UTC): 31.07.2026 18:47

Deklarovaný dátum a čas podpisu (UTC): 31.07.2026 14:25

Vydavateľ certifikátu: C=SK, L=Bratislava, 2.5.4.97=NTRSK-35975946, O=Disig a.s., CN=SVK eID ACA2

Sériové číslo certifikátu: 30901652697172458722312

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte:

odvolanie_ZDS_muranska-luka.asice

Podpísal/a: CN=Marcel Slávik, GIVENNAME=Marcel, SURNAME=Slávik, L=Bratislava-Petržalka, C=SK, SERIALNUMBER=PNOSK-7802207083

Platnosť: Platná

Legislatívny typ: Kvalifikovaný elektronický podpis alebo pečať

Dátum a čas kvalifikovanej časovej pečiatky (UTC): 31.07.2026 14:26

Podpísané dokumenty

- odvolanie_ZDS_muranska-luka.pdf

Detaily podpisu

Dátum a čas overenia (UTC):	31.07.2026 18:47
Deklarovaný dátum a čas podpisu (UTC):	31.07.2026 14:26
Vydavateľ certifikátu:	C=SK, L=Bratislava, 2.5.4.97=NTRSK-35975946, O=Disig a.s., CN=SVK eID ACA2
Sériové číslo certifikátu:	30901652697172458722312

Služba overenia podpisov a pečatí nie je kvalifikovanou službou validácie kvalifikovaných elektronických podpisov a kvalifikovaných elektronických pečatí v zmysle článku 33 a 40 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014.